

XVI Международен филмов фестивал „Любовта е лудост“ – Варна 2008

„Толкова просто“

Една интересна двойка привличаше вниманието по време на фестивала „Любовта е лудост“: мъж, придружаван от девойка с източен чар, забрадена с екзотична кърпа. Това бяха иранският режисьор Реза Миркарими с 16 – годишната си дъщеря Сара. Режисьорът е известен у нас с филма си „Толкова близо, толкова далече“, получил пет награди. Най-новият му филм „Толкова просто“ /2008/ е спечелил награда – „Златен Георги“ от Московския кинофестивал. И си тръгна от Варна с друга – за най-добра актриса – на Енгаме Газиани за ролята ѝ на Тахире – една обикновена иранска жена. За да продължава да обикаля по света и да топли сърцата на зрителите, зажаждали за истинско, човешко кино. На пръв поглед във филма нищо особено не се случва – описан е един ден на Тахире – всеотдайна домакиня, добра съседка и човек с богата душевност. Благодното и изискано излъчване на неизвестната доскоро Енгаме Газиани напомня много на изпълнението на Мерил Стрийп в „Мостовите на Медисън“. Една интелигентна жена, която усеща, че сякаш е невидима за всички, особено за собственото си семейство...

Г-н Миркарими, поздравления за прекрасния филм! Бихте ли представили творчеството си за нашите читатели?

Роден съм през 1966 г. Завършил съм графика в Техеранския университет. В началото направих няколко късометражни филма, след това – няколко серийни за телевизията – повече за децата и тийнейджърите. Игралните ми филми са пет. Първият – „Детето и войникът“ ми донесе много награди от различни фестивали, включително и втора награда на фестивала в Нант – Франция. Вторият – „Под светлината на луната“ беше критичен към ислямските духовници, които влизат в правителството, но не работят както трябва. В Иран много хора бяха против филма. След ислямската революция бавно – бавно отиваме към демокрация. Филмът взе наградата на кинокритиците в Кан и първа награда на фестивала в Токио. Третият филм се нарича „Тук има светлина“, следващият – „Толкова близо, толкова далече“. Последният ми филм „Толкова просто“ получи Голямата награда на Московския кинофестивал.

В Москва филмът е получил признание. Очаквате ли и тук награди?

Аз вече получих наградата си тук от впечатленията на зрителите и добри-

те думи, казани за филма. Днес на пресконференцията чух много хубави мнения за моя филм. И си мисля, че това е достатъчно.

Тахире типичната иранска жена ли е?

Почти, 90 процента от жените домакини в Иран живеят така. Моят филм няма външна драматургия, той е свързан с източната философия и традициите на Изтока. Ние делим хората на две групи – едните чакат в живота им да стане чудо, а другите от най-прости неща вземат решение да променят живота си. Не е нужно да си велик човек, за да откриеш тези прости неща, достатъчно е само да не си загубил чувствителността си. Този филм излезе на екран преди два месеца и вече е гледан от над 200 хиляди зрители. Много кинофестивали има в Иран, като един от тях е за дебютанти. До преди няколко години иранското кино повтаряше едни и същи теми и проблеми, но сега млади хора намират нов път в изкуството.

Има ли конкретна причина да погледнете през очите на жена, за да откриете простите неща?

Това ми е петият филм. И в предишните имаше герои със силни характери.

Критиците все ми правеха забележка, че разказвам само за мъжете. Затова направих този филм. Моята съпруга е домакиня, така че лично съм го преживял. Тя обича този филм. Мисля, че мъжете правят по-добри филми за жени и обратно. Критиците много обсъждаха филма. Предварително бях дал сценария на единадесет именити ирански режисьори и те всички ме посъветваха: „Не прави този филм! Ти си цар на филмите, които нямат история, но в този тя въобще липсва.“ А като им показах филма, всички го харесаха...

Как съчетахте светското начало с ислямската култура? Какво ви ръководеше – емоцията, разумът или интуицията?

Техеран /14 млн. жители/ е град с голяма миграция от различни области на страната, културата е смесена. Във филма се чуват диалекти от цял Иран. Хората идват и живеят в един огромен град, но в себе си са тъжни и самотни. Старах се да не удрям евтините чувства, а да навляза по-дълбоко в сърцата. Когато започнах да пиша сценария, реших героинята да не показва чувствата си и затова трябваше да използвам вътрешна драматургия и с минимални средства да постигна максимален ефект.

Как избрахте актрисата Енгаме Газиани?

Предпочитам да избирам неизвестни актьори или такива, които не са се снимали в киното. На кастинга се явиха 700 души, два месеца търсих тази актриса – тя отговаря на всички мои критерии. Работила е в театъра и има няколко роли в киното. Отначало се притеснявах да ѝ дам тази роля. Само веднъж ѝ прочетох сценария и ѝ казах: „Трябва да живееш в тази роля.“ По време на снимките я питах за всичко – дрехи, посуда, обзавеж-

жени в Иран имат тетрадки – за дневник и за поезия. Когато не могат да изразят чувствата си, пишат стихотворения. Във всеки градски квартал има курсове за поезия и други изкуства само за жени. Накрая на курса те издават своите стихотворения в книга. С това те казват: „Аз не съм обикновен човек, не съм само домакиня, защото пиша и стихове“. Затова е важно името на Тахире да е написано в книгата. Истината е, че в големите градове никой не ви вижда...

основният проблем е, че хората не си говорят. В това семейство проблемът не е финансов, а се отнася до чувствата на хората.

Как би изглеждал вариант, ако героят беше мъж?

Питали са ме дали самотата е само за жените – не, и мъжете могат да бъдат самотни... Има филми в Иран с феминистки идеи. Но аз исках мъжът да не е с лош характер и показвах, че и той има проблеми извън дома. Животът в огромни градове

дане на дома... Момчето и момичето, които бяха нейните екранни деца, живяха заедно с нея в един апартамент, за да се опознаят.

От кого са стихотворенията на героинята?

Аз ги написах... Поезията е част от иранската култура. Почти всички

Липсваше музика във филма...

Исках да премахна режисьора във филма. Зрителите да гледат без филтър един живот. Махнах музиката, която аз избирам, остана само от радиото и телевизора. Филмът е за тези моменти, когато всичко ти е наред, но нещо куца. Мислиш, че нещо не достига. В много семейства

влиея върху семейството.

Какво е бъдещето на филма, къде ще бъде показван?

След три седмици ще го гледат в Хамбург, после в Швеция, в Анталия /Турция/, Чикаго и Бостън.

Текст и снимка: Наталия Бояджиева